

Î N C H E I E R E

09 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul - Valeriu Doagă
Judecătorii - Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Afacerilor Interne, Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai, Cucu Nicolae și Ministerul Finanțelor, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae împotriva Ministerului Finanțelor, intervenienți accesorii Ministerul Afacerilor Interne și Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2014

c o n s t a t ă

La data de 15 februarie 2012 Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor, intervenienți accesorii Ministerul Afacerilor Interne și Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au menționat, că la data de 13 noiembrie 2008 Comisariatul poliției de transport Ocnița a pornit o cauză penală în privința lor conform indicilor infracțiunii prevăzute de art. 191, 327 și 332 Cod penal.

Menționează, că ulterior, prin sentința Judecătoriei Ocnița din 26 ianuarie 2010, rămasă irevocabilă prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 iunie 2010, au fost achitați pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Reclamanții consideră acțiunile organului de urmărire penală ilicite, deoarece învinuirea a fost bazată pe presupuneri, dar nu pe probe.

Reclamanții solicită încasarea de la pîrît în beneficiul fiecăruia a sumei de 2550 lei, cu titlu de prejudiciu material și 100000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun Chișinău din 05 noiembrie 2013 acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2014 s-a admis apelul declarat de Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae, s-a casat hotărîrea primei instanțe și s-a pronunțat o nouă hotărîre prin care acțiunea s-a admis parțial. S-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul fiecărui reclamant- Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae suma prejudiciului moral în mărime de 1000 de lei și suma prejudiciului material în mărime de 2550 lei. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

La data de 19 iunie 2014 Ministerul Afacerilor Interne a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2014, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărîri privind respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat, că instanța de apel neîntemeiat a încasat în beneficiul lui Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae suma prejudiciului material în mărime de 2550 lei și prejudiciului moral în mărime de 1000 de lei pentru fiecare.

La data de 20 iunie 2014 Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2014, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărîri privind majorarea cuantumului prejudiciului moral.

În motivarea recursului au invocat, că instanța de apel nu a luat în considerare suferințele morale pe care le-au suportat în perioada aflării sub urmărire penală și judecată.

La data de 24 iulie 2014 Ministerul Finanțelor a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2014, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat, că instanța de apel eronat a interpretat dispozițiile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art.432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursurile declarate nu se încadrează în temeiurile prevăzute la normele de drept citate.

Nu pot fi reținute argumentele invocate de Ministerul Afacerilor Interne, precum că instanța de apel neîntemeiat a încasat în beneficiul lui Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae suma prejudiciului material în mărime de 2550 lei și prejudiciului moral în mărime de 1000 de lei pentru fiecare, deoarece conform art.3 alin.(1) lit.a) din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală.

Articolul 6 lit.a) aceiași Lege prevede, că dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare.

La caz, prin sentința Judecătoriei Ocnița din 26 ianuarie 2010, rămasă irevocabilă prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 iunie 2010, Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae au fost achitați pe motiv, că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii (f.d.3-8).

Conform certificatului eliberat de Judecătoria Ocnîța din 10 iunie 2011 (f.d.9), pe marginea cauzei penale în privința recurenților Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae au avut loc 15 ședințe de judecată cu participarea acestora.

Mai mult decât atât, cauza penală s-a examinat la Judecătoria Ocnîța și recurenții Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae se deplasau în ședințele de judecată din mun. Chișinău în or. Ocnîța, iar potrivit informației afișate pe pagina web ÎS „Gărilor și Stațiile Auto” costul unui bilet de călătorie cu autocarul tur-retur pe ruta Chișinău-Ocnîța constituie 170 de lei.

Astfel, recurenții Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae au suportat cheltuieli pentru deplasările în ședințele de judecată în mărime de 2550 de lei.

Colegiul consideră neîntemeiate și argumentele invocate de Ministerul Afacerilor Interne precum că, instanța de apel neîntemeiat a încasat în beneficiul lui Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae suma prejudiciului moral în mărime de 1000 de lei pentru fiecare, deoarece conform art. 1422 alin.(1) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Articolul 1423 alin.(1) din Codul civil prevede, că mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Colegiul consideră, că pentru suferințele morale cauzate recurenților Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae suma de 1000 de lei este una rezonabilă.

Cu referire la argumentele recurenților Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai și Cucu Nicolae precum, că instanța de apel nu a luat în considerare suferințele morale pe care le-au suportat în perioada aflării sub urmărire penală și judecată, acestea nu pot fi reținute, deoarece instanța de apel la aprecierea cuantumului prejudiciului moral a luat în considerare aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice și fizice, dar și datele obiective care certifică acest fapt.

Nu pot fi reținute nici argumentele recurentului Ministerului Finanțelor precum, că instanța de apel eronat a interpretat dispozițiile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, deoarece sunt declarative și nu au suport legal.

Astfel, instanța de recurs notează, că recurenții nu au invocat niciun argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că “... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice,

respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza **Rebait** și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995)

Colegiul concluzionează, că din conținutul cererilor de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursuri nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Interne, Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai, Cucu Nicolae și Ministerul Finanțelor ca inadmisibile.

În conformitate cu art.432, art.433, art.440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Interne, Simion Gheorghe, Gobja Ion, Trifan Nicolai, Cucu Nicolae și Ministerul Finanțelor se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan